

Enkel lineær regresjon

- ★ Situasjon:

- har observert $(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)$
- ønsker å tilpasse en rett linje til disse dataene

- ★ Stokastisk modell:

- betrakter $y_1, y_2, \dots, y_n$ som realisasjoner av stokastiske variabler $Y_1, Y_2, \dots, Y_n$
- betrakter $x_1, x_2, \dots, x_n$ som (kjente) tall
- antar $Y_1, Y_2, \dots, Y_n$ uavhengige og

$$Y_i \sim n(y_i; \alpha + \beta x_i, \sigma)$$

- ukjente parametre: α , β og σ^2

- ★ Metoder for å estimere parametrene

- sannsynlighetsmaksimeringsprinsippet
- minste kvadraters metode

Enkel lineær regresjon — SME

- ★ Modell: $Y_1, Y_2, \dots, Y_n$ er uavhengige og $Y_i \sim n(y_i; \alpha + \beta x_i, \sigma)$
- ★ Log-rimelighetsfunksjon:

$$l(\alpha, \beta, \sigma^2) = n \ln \left(\frac{1}{\sqrt{2\pi}} \right) - \frac{n}{2} \ln(\sigma^2) - \frac{1}{2\sigma^2} \sum_{i=1}^n (y_i - \alpha - \beta x_i)^2$$

- ★ Vi fant maksimum ved å løse ligningssystemet

$$\frac{\partial l}{\partial \alpha} = 0 \quad , \quad \frac{\partial l}{\partial \beta} = 0 \quad , \quad \frac{\partial l}{\partial \sigma^2} = 0$$

med hensyn på α , β og σ^2

- ★ SME

$$\hat{\beta} = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x}) Y_i}{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2} \quad , \quad \hat{\alpha} = \bar{Y} - \hat{\beta} \bar{x} \quad , \quad \hat{\sigma}^2 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (Y_i - \hat{\alpha} - \hat{\beta} x_i)^2$$

Egenskaper til estimatorene

- ★ Vi fant at $\hat{\beta}$ er normalfordelt og

$$E[\hat{\beta}] = \beta$$

og

$$\begin{aligned} \text{Var}[\hat{\beta}] &= \text{Var}\left[\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x}) Y_i}{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}\right] \\ &= \left(\frac{1}{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}\right)^2 \text{Var}\left[\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x}) Y_i\right] \\ &= \left(\frac{1}{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}\right)^2 \sum_{i=1}^n \text{Var}[(x_i - \bar{x}) Y_i] \\ &= \dots \end{aligned}$$

Egenskaper til estimatorene

- ★ Videre skal vi å finne egenskaper til $\hat{\alpha}$ og $\hat{\sigma}^2$:
  - forventingsrett?
  - varians
  - fordeling
- ★ Konfidensintervall og hypotesetest for α og β
  - når σ^2 er kjent
  - når σ^2 er ukjent
- ★ Prediksjonsintervall for ny observasjon Y_0 med $x = x_0$
- ★ Vurdere om antatt modell er rimelig — residualplott